

מתיקות ועריבות התורה

סיפורים משלים ואגדות לשולחן שבת שמות

יד אחת להציק ולהזיק...

חדשים לבקרים ח"ו. והנה אותו מן שהשאירו דתן ואבירם, הבאיש והעלה תולעים. כאשר ראה זאת משה רבנו כעס עליהם מדוע המרו את דבריו והשאירו מהמן.

הרי לנו שדתן ואבירם היו מוכנים לא לאכול מהמן שהיה בו את כל הטעמים שבעולם ולהיות רעבים בשל כך, והכל בשביל להראות לעם ישראל שדברי משה רבנו אינם אמת ח"ו...

מכאן אנו לומדים שלא משנה עד כמה הרשעים רבים בינם לבין עצמם, הרי שברגע שמדובר בעם ישראל או בדבר הנוגע לתורה הקדושה, מיד יעשו יד אחד כנגד עם ישראל בשביל להשמיד אותם וכשצריך אף יעשו שלום ביניהם, ויסבירו וינמקו בקנ' טעמים שהצדק והשלום עימם ואדרבה צריך למגר ולבער את ישראל מן העולם ה' ישמור ויציל, וכמובן שלא יהיה פוצה פה ומצפצף.. מקסימום יהיו כאלה אשר יעשו עצמם כמודאגים מאמירות כאלה ואחרות ובד בבד יגנו את עם ישראל על דברים אחרים, ובתוך ליבם מקווים הם שיהיה מישהו שיעשה את העבודה במקומם.. במשך כל הדורות רואים אנו עד כמה רוצים הרשעים להרוג ולהשמיד את עם ישראל ואילולי ה' שעמד לנו היו מזמן בולעים אותנו חיים ה' ישמור...

כמו כן בזמן שהמשיח יתגלה עלינו במהרה, ירגישו כל הגויים שזמנם תם וחלף מן העולם ומיד יעשו כולם אגודה אחת כנגד מלך המשיח וכנגד עם ישראל, אך אז כבר יהיה זמן הגאולה וניגאל גאולת עולם "והיה ה' למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד" אמן כן יהי רצון!

שבת שלום ומבורך!!!

"ויצא ביום השני והנה שני אנשים עברים נצים, ויאמר לרשע למה תכה רעך" [ב', י"ג]

משה רבנו יוצא לראות בסבלם של עם ישראל, והנה הוא רואה את דתן ואבירם רבים ביניהם, מיד משה רבנו עומד ומוכיח אותם "ויאמר לרשע למה תכה רעך".

מסבירים חז"ל - דתן ואבירם בינם לבין עצמם היו רבים כל הזמן, אך כאשר מגיע משה רבנו ומוכיח אותם, מיד הם משלימים ועושים יד אחת כנגדו, ובגללם רצה פרעה הרשע להרוג את משה והוצרך לברוח ממצרים.

הרי לנו שהרשעים בינם לבין עצמם הם תמיד שרויים בתככים ובמחלוקת, אך כאשר מדובר על דבר שיש בו קצת קדושה וטהרה מיד הם עושים יד אחת בשביל להציק ולהזיק. וגם אם יהיה זה על חשבון עצמם - בגדר מוכן להוציא לזולת את שתי העניים למרות שבשל כך יעקרו לו עין אחת.

וכפי שהיה אצל דתן ואבירם בהמשך משה רבנו מצווה את עם ישראל לא להותיר מהמן ולגמור אותו עוד באותו היום.

המן עצמו ירד לעם ישראל בצורה מדוקדקת ומושלמת, כל אחד כפי מה שהוא צריך לאותו היום. המטרה הייתה שיהיה לעם ישראל ביטחון בהקב"ה, למרות שהם נמצאים במדבר מקום שאין בו אוכל ומים בכל זאת הם אינם שומרים מהמן למחר שמא לא ירד להם מהמן, כך עם ישראל נותנים עיניהם להקב"ה שיוון ויפרנס אותם ומשלימים עצמם במידת הביטחון.

היחידים שהותירו מהמן היו דתן ואבירם.. הסיבה לכך הייתה בשביל להביך את משה רבנו ולהראות לעם ישראל שדברי משה רבנו אינם נכונים ואמיתיים חלילה אלא מליבו ממציא דברים

חילום פנינים מופה"ס "זרע שמשון" ו"תולדות שמשון"

לדבינו הקדוש ר' שמשון חיים ב"ר נחמן מיכאל נחמני זיע"א

"בגאות רשע ידלק עני יתפשו במזימות זו חשבו" [י, ב'] ממשיך בעל ה"זרע שמשון" להסביר - כיוון שלוט היה דומה לאברהם אבינו וחשש אברהם לחילול ה', מיד יצא להילחם עם ארבעת המלכים, הרי שבכך יש טענה על השבטים הקדושים שהרי יוסף היה דומה מאוד ליעקב אבינו וכיצד לא חששו לכבוד אביהם ומכרו את יוסף בשביל להמיתו. ואם ייראו את יוסף מת, יאמרו שיעקב אבינו מת שהיה דומה לו.

זוהי כוונת הפסוק "בגאות רשע" זה נאמר על נמרוד שהיה אחד מהמלכים שנלחם עמו אברהם אבינו ונמרוד הוא זה שזרק את אברהם לכבשן האש [אמרפל היה נמרוד כפי המובא בחז"ל]. "ידלק עני" זה לוט שנתפס יחד עם סדום ונשבה לארבעת המלכים והיה נמרוד משתבח על כך ששבה את לוט שהנה הצליח לתפוס את אברהם שכן היה לוט דומה מאוד לאברהם [זוהי הייתה גאוותו של נמרוד] ולכן היה אברהם אבינו יוצא למלחמה ובגלל סיבה זו "יתפשו במזימות זו חשבו" אלו השבטים שתפסו את יוסף במזימות וחשבו להמיתו ונמצא שלא חששו לכבוד אביהם..

פניני "אור החיים" הקדוש

לדבינו הקדוש רבי חיים ב"ר משה בן עטר זיע"א

"ויהי כל נפש יצאי ירך יעקב שבעים נפש ויוסף היה במצרים" [א', ה']

שואל ה"אור החיים" הקדוש - מדוע נאמר בפסוק "ויהי" לשון של צער?

כמו כן מה הייתה צריכה התורה לחזור ולמנות את יוצאי ירך יעקב הרי ידענו זאת בספר בראשית שנאמר [מ"ו, כ"ז] "כל הנפש לבית יעקב הבאה מצרימה שבעים"?

מסביר ה"אור החיים" הקדוש - התורה הקדושה רצתה להצטער על כך שכל נפש יעקב היו רק שבעים נפש, הואיל ויוסף היה צריך להעמיד עוד עשרה שבטים וביחד יוצא שמונים נפש, והסיבה לכך שהיו שבעים בלבד בשל אשת פוטיפר שגרמה לו להביא רק שניים.

יוצא שבסך הכל היה יכול יוסף להעמיד יחד שניים עשר שבטים. פעמים שיכול האדם לזכות להרבה דברים טובים ואף לדורות, אך בבת אחת הוא גם יכול להפסיד אותם. לכן כאשר באים על האדם קשיים והתמודדויות יעשה חשבון כמה הוא יכול להרוויח אם הוא כן יצליח לעמוד במשימה אשר ה' זימן לו. בהצלחה...

העלון מוקדש לרפוי"ש למשה חיים בן מרגו, אפרת בת יפה, נירה בת מרגו יונתן בן מרגו אברהם בן מרגו ג'ייס בת חווה.

הלכה למעשה

מאת הרב מנשה מורנו שליט"א

האם מותר להשתמש בסכין כדי לקלף גזר, תפוז או אבוקדו?

קילוף פירות וירקות, מותר בשבת בהתקיים שני תנאים: א. כאשר האכילה היא לאלתר. ב. כאשר הקילוף לא נעשה ע"י כלי. אולם אם מה שמשמשים בכלי הוא כדי שהיד לא תתלכלך, נמצא הכלי במצב זה "ידו הארוכה", כל שאין הכלי מועיל בפעולת ההפרדה. לכן **קילוף התפוז מותר ע"י סכין**, כיון שאינו רוצה שתתלכלך ידו, ואין הברירה נעשית טובה יותר באופן זה, **ובלבד שיאכל את התפוז לאלתר**. (התנאי של לאלתר מבואר ב"י וברמ"א ס"ס שכ"א, התנאי שלא ע"י כלי מבואר בשי"א). לקלף גזר בעזרת היד זה בלתי אפשרי, לכן מותר בעזרת סכין (משנ"ב שכ"א סקפ"ד כ' גבי תפוחים, ויתכן רק ע"י כלי). וכן אבוקדו אין אפשרות כ"כ

לקלפו בידו, לכן מותר ג"כ לקלפו ע"י סכין, כאשר אוכל לאלתר. וע"פ רוב, יוצא עם הקליפה גם חלק מהאוכל, וא"כ אינו חשוב כלל בורר, ומותר אף שלא לאלתר. (כמבואר במשנ"ב שי"ט סקנ"ה ובביאור"ל ס"ד סוף ד"ה הבורר, בב"ח ש"ש בשלח י"א, כ"ה ח"ט שי"ט סקמ"ה ומו' ובעוד פוסקים). **אולם אם חותך האבוקדו לשניים, מוציא הגרעין** (עד כאן מותר כמבואר במשנ"ב שכ"א סקפ"ד) ו"מגלח" הקליפה **מבפנים בעזרת כף, נמצא בורר בכלי, כיון שהכלי (=הסכין) עוזר לפעולת הברירה**, שנעשית טוב יותר, ויכול לאכול האבוקדו באופן אחר (ע"י סכין, או כף בלי גלגל...) **לכן יש להמנע מצורת קילוף זו בשבת**. (מש"כ שבאופן זה חשוב בורר בכלי, כ"ה במשנ"ב שי"ט סקס"ב, ובאג"מ ח"א קכ"ד. ובחזו"ע שבת ד' עמ' קע"ג הראה פנים להיתר, אך סיים לצד הטוב יותר שיעשה בשעת אכילה ממש, ולא שייך כ"כ באבוקדו).

הורים שואלים...

מאת הרב אבישי ח. שליט"א

יש לי בן לא נעים לי לומר אבל ממש 'שקרן', הוא ממציא דברים כ"כ טוב שאי אפשר לדעת האם להאמין לו, יום אחד הוא חזר הביתה מוקדם עם שקית מלאה בטופים שאלתי אותו מאיפה זה ולמה חזרת כ"כ מוקדם? והוא עונה לי בשיא הרצינות: "היה לנו היום מסיבת סיום מסכת בכיתה, והרבה חילק מלא טופים" בדקתי האם זה נכון ולא תאמין לא הייתה שום מסיבה כל הטופים נלקחו מחנות ליד??? תשובה: אנו הכי ממליצים על טיפול קוגניטיבי (שכלי) התנהגותי. CBT הינו טיפול בשיטה אפקטיבית ביותר שעמרת לילדים ולנוער להתגבר על בעיות, מכשולים וקשיים שמגיעים במהלך חייהם. איך עובדת השיטה? הבסיס העומד מאחורי השיטה הוא: הבנת ההשפעה הישירה של המחשבות המתעוררות אצל הילד ומה תהיה התוצאה, כגון ילד שחושב: "אני צריך סכום כסף מסוים, כדי לקנות 100 חבילות קלפים, אם אגנוב מה תהיה התוצאה? אבא יצעק עלי, כבר לא יאמינו לי וכו'", לכל ילד יש את התוצאה שמרתיעה אותו. קשר בין המחשבה - והפעולה - ילד שצריך סכום כסף, חשוב להסביר לו שהדרך היא לא לקחת בלי רשות, אלא למצוא את הדרך הנכונה, כגון מבצע שהורים יעשו, או השקעה וחזרה על החומר הנלמד בכיתה ועוד. מניעת נזק - ילד שגונב אינו מודע לעוצמת הצער שזה יכול לגרום.

משכן הבית היהודי

מאת הרב אברהם שהרבני שליט"א

חדשא של השכן ירוק יותר?

אחד הדברים ההרסניים ביותר לזוגיות הוא להסתכל החוצה, להשוות עצמנו לאחרים או לראות את עצמנו בעיניהם. זה מתחיל במחשבות טורדניות: "אוף, למה בעלי אינו כמוהו?" וממשיך בעקיצות בקול רם: "אתה צריך ללמוד מבעלה, ראית איך הוא מתייחס אליה?" רבים וטובים מתחילים את חייהם תוך ציפייה גדולה ואופטימיות אינסופית, ומהר מאוד מוצאים עצמם מתמודדים עם אתגרי החיים. ההתמודדות מולידה לא מעט תהיות בכל הנוגע למסלול החיים שבו היו מעוניינים לצעוד. בפני כל בית יהודי ניצבים שלל אתגרים - כלכליים, נפשיים, זוגיים ומשפחתיים - ועם כולם עלינו להתמודד תוך ניסיון לשמור על טהרת הקודש היהודית והשראת השכינה מחד גיסא. ועל עבודת מידות יומיומית רצופה מכשולים ונפילות מאידך גיסא. אין בית, אפילו לא אחד, שאיננו מתמודד עם קשיים ומורכבויות למכביר, גם אם כלפי חוץ נדמה שדווקא שם, בבתיים של אחרים, נחים על זרי הדפנה והחיים זורמים בקלילות ובאוויר. הדשא של השכן תמיד ירוק יותר, אבל אך ורק ממרחק גדול מספיק ממנו לא ניתן להבחין בריבוי הבורות והקרחות המעטרות אותו.

הרב אברהם שהרבני שליט"א יו"ר מרכז "ביתה" - לייעוץ ותגובות 058-7211235

הרב אבישי ח. יו"ר מרכז צמיחה לשאלות | הערות - משרד 02-6-30-70-90 | mta665417@gmail.com

לע"נ ישראל בן גאולה ת.נ.צ.ב.ה.

פיסטוקס
רוח הפסגה 37

העלון מוקדש להצלחה, לזיווג הגון, לזרע בר קיימא, ולהצלחת התורם ובני משפחתו ברוחניות ובגשמיות וכל מילי דמייטב.

לשכת הסת"ם
סוכן ובית הוראה לענייני סת"ם
רח' הרב פרנק 1
0504131397/0548484474

יואל'ס
פיצה וכו'
02-64-222-90

אפגה הפסגה
הפסגה 10
קפה, משקאות, ממתקים, מתנות, לוטו, בלונים ועוד..

אופטיקה ראה טובה
מסגרת כולל עדשות ב-199 ₪ בלבד
רחוב רבי ישראל ג'ארה 37, ירושלים
050-3334940 | 02-6521859
opticaraz@gmail.com

עולם הציצית
באיכות לא מתפשרים
רח' אלקבץ 4, גבעת שאול, ירושלים (מול ברוך פארו)
טל: 058-6505815 | olam.hatsitsit@gmail.com

נעלי קרן אור
נאלץ לכל המשפחה
רח' הרב שלמה אלקבץ 4
גבעת שאול
058-5777795

ציון הקטן
מסעדת בשרים
כתובת: רח' כנפי נשרים 15, גבעת שאול י"ם
טל: 02-6527272 | ליאור: 050-3201770

צ'אבס
בשר • עופות • דגים
בית וגן הפסגה 10
02-6439131

אליעזרא - אלקטרוניקה
פארפטימ, נג'טימ, מנזמות ועוד...
רח' הפסגה - 45
0733134400 | 053-3188440

ברוכים מרקט
רח' אליעזר הלוי 2
טל' למשלוחים
02-5633301

המכולת בשפופה
רח' קריית משה 11
טל' למשלוחים: 02-5717813

בית וגן הפסגה 10
מוקד הזמנות, והזמנות בווצ'אפ
050-260-3330

מ.מ. בניה ושיפוץ
שיפוץ כלליים

סספרט - אלתר
050-9094047 | 42

לשאלות דחופות בהלכה ניתן לפנות לרב אלתרן ראובן שליט"א
054-8502967 שעות המענה: בימים א'-ה' מהשעה 18:45 ועד 19:45.

ניתן לקבל את העלון במייל - 71514200@gmail.com